

♦ דעת גדולים ♦

פסקים ועובדות מגדולי ישראל ביסודות הבית היהודי • בהכוונת הרבנים הגאונים שליט"א • גיליון 84 • פרשת ואתחנן-נחמו תשפ"ו

♦ עדכונים ♦

טפח מעל: סדרת הכינוסים חוזרת לבני ברק

לאחר ההצלחה הגדולה בבני ברק, ירושלים, מודיעין עלית ובית שמש, ולאור הביקוש הגדול, הערב הייחודי לנשים 'טפח מעל' מגיע שוב לבני ברק בעז"ה בחודש אלול הקרוב. והפעם בתוכניות משודרגות וברמה גבוהה ביותר. בנוסף לתוכניות המגוונות כפי שיפורסם בהמשך, בערב יושמעו דברי חיזוק וברכה ייחודיים ובלעדיים לכנסים אלו מאת הרבנים הגאונים שליט"א: הרב מרדכי שמואל אדלשטיין, הרב עזריאל אויערבאך, הרב יהודה סילמן, הרב מנחם מנדל לובין, הרב עמרם פריד, הרב שריאל רוננברג, הרב יעקב מאיר שטרן, הרב שמואל אליעזר שטרן. פרטים מלאים בעז"ה בקרוב.

התבטאות נדירה של מורינו הגר"ש רוננברג: 'צריך לבדוק אחריו'

כידוע בתקופה האחרונה ישנה התערורות גדולה שישנה בעיה החמורה של תקרובת עבודה זרה בשיער של הפאות הנכריות כפי שפסק מרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל. ובעקבות כך רבים עוברים לכיסוי אמיתי במטפות דרך אמותיות.

לאחרונה ניסו כמה לערער על הפסק של מרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל. בעקבות כך, אחד מהעוסקים במלאכת הקודש פנה לגאב"ד שליט"א לשמוע דעת תורה בנידון, האם ראוי לערער על הפסק מפני שמא לא היו לו מספיק נתונים או נתונים שגויים ועוד טענות דומות, תשובת הגאב"ד שליט"א המפתיעה היתה "מי שאומר כך צריך לבדוק אחריו אם הוא לא אפיקורוס". הדברים עוררו הדים רבים והפכו לשיחת היום בהרבה מקומות. יש לציין שלאור חומרת הדברים נשאל מורינו הגאב"ד שליט"א האם אפשר לפרסם את הדברים ברבים והסכים לכך. ניתן לשמוע את דברי הרב בקו ליבי ער שמספרו 074.796.2285. שלוחה 4<2<3.

'ושכנתי': ראיון מיוחד עם הגאון רבי גדליה הוניגסברג שליט"א

בימים אלו יצא הגליון המושקע 'ושכנתי' מספר 11. במרכז הגליון ראיון ייחודי עם רב קהילת 'שונה גדולה' בני ברק הגאון הגדול רבי גדליה הוניגסברג שליט"א נכדם חביבם של מרגן ורבנן. בראיון מספר הרב דברים ששמע מרבותינו מצוקי ארץ בנושא הצניעות. וכן בעניין גיל הנישואין ועוד דברים מרתקים. עוד הובא בגליון יריעה ארוכה בעניין דעתו של מרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל שהפאות שבימינו אינן דומות כלל לפאות מלפני כמאה שנה.

צִיּוֹן דָּרֵשׁ אֵין לָהּ: הודעה חשובה לתושבי ירושלים

תושבים ירושלים היקרים, קוראים רבים המתגוררים בעיר מבקשים אנא הפיצו את העלון גם בעירנו, אך ההוצאות גבוהות. אם אתם רוצים להיות שותפים בדבר ולקיים מצות מחאה - בנעימות ובאהבה כדרכה של תורה - וכן להסיר חיוך אף מהעיר ולמנוע צרות ומחלות קשות ל"ע אנא הרימו את תרומתכם בהקדם. כנסו לנדרים פלוס. חפשו 'דעת גדולים' בחרו את העיר ואולי בזכותכם יקרה חיזוק גדול בעיר. כמו כן ניתן להיות שותף באמצעות נדרים פון, חייגו 03-7630585. שלוחה 8592.

שימו לב! מדובר בזכות עצומה - כדברי מרן בעל השבט הלוי זי"ע "אני מקנא בשכר של מחזקי הצניעות" - וגם חובה כדברי הגמרא שכל אחד נתבע על בני עירו!

המדור באדיבות מערכת 'ליבי ער' 074.796.2285

♦ דעת תורה ♦

שידוכים: מה לכרז בהצעת שידוך?

• פרק ה' •

כ"ק מרן האדמו"ר גאב"ד ערלוי זי"ע

הרה"ק רבי יוחנן סופר זצ"ל

"לפעמים נשאלתי מתלמידים שמציעים להם שידוך שאין המדוברת רוצה ללבוש כלל פאה נכרית אלא מטפחת. והשבתי שהיו מאושרים ושמחים בשידוך כזה, וכמותן ירבו בישראל" (באר מרים סימן ג).

למעשה: הכיסוי הנכון להלכה הוא במטפחת, ולכן יש לברר זאת בכל הצעת שידוך

חצאית ארוכה: 'רחובי' או צנוע?

• פרק טו •

מרן רשכבה"ג ה'חזון איש' זצוק"ל

הגאון רבי אברהם ישעיה קרליץ זי"ע

בעל ה'צניעות וישועה' זצ"ל: (בפתיחה לקונטרס הערות בצניעות) "... גם החזו"א מסיק דשוק הוא התחתון"

הגר"א פלס זצ"ל: בדעת החזו"א "איסור שוק באשה ערוה חל מהקרטול, וגם גרביים שחורות לא מועיל, הואיל ורואים את צורת הרגל, ולכאורה צריך ללכת מקסי (חצאית ארוכה)" (הובא בשם החזון איש בספר ויעל אליהו)

למעשה: יש צורך בכיסוי רחב על הרגל עד הקרטול ולא תועיל לכישת גרביים, וכל שכן שלא יועילו גרביים שקופות או בצבע הדומה הרגל.

להתקשט: בבית או בחוץ?

• פרק טז •

הגאון רבי יעקב מאיר זוננפלד שליט"א

רבה של רכסים וראש ישיבת כנסת חזקיהו לצעירים

"אשה אחת שהתגלה אצלה גידול בבלוטת התריס שהיא ממוקמת כידוע בצוואר והנה לאשה זו היתה שרשרת אחת מיוחדת ביופיה והיא החליטה לקבל על עצמה כי מעתה לא תענוד בחוץ שרשרת זו כי אם בין כותלי ביתה

והנה זמן קצר אחר שקיבלה קבלה זו התפלאו הרופאים לראות כי הגידול נעלם כלא היה! ובאמת דבר זה אינו כל כך מפלאי, שהרי נאמר בפסיקתא אין לך דבר אהוב וחביב אצל הקב"ה יותר מן הצניעות" (מפי בעל המעשה, הובא ביסוד הבית 102).

למעשה: מקום ההתקשטות הוא בבית, בחוץ יש להימנע מתכשיטים בישום וכדו'

בגד צמוד: כשר או איסור גמור?

• פרק כ' •

מרן הגאון האדיר רבי שלמה זלמן אויערבך זצוק"ל

מגדולי הפוסקים בדור האחרון

"ופשוט הדבר שאשה היוצאת לשוק רק בבגדים הסמוכים לגוף אע"פ שכל בשרה מכוסה מכל מקום ברור הדבר שחשוב ודאי כעוברת על רת יהודית" (מנחת שלמה ג קג, טו)

למעשה: יש ללבוש בגדים אשר מצניעים לחלוטין את צורת האברים

מדור זה בחלקו מהשו"ת החדש ובו 32 שאלות ולמעלה מ-700 תשובות וציטוטים מגדולי הדור להזמנות עד הבית ב-10 ש בלבד: 054-856-4033 (י. בלוי) שעות מענה: א-מ מ-7:00 בבוקר - 1:00 בלילה, ו' עד 14:00. מוצ"ש משעה לאחר צאת השבת

מאגר שדכנים ושדכניות ללגיונו של מלך - לכל המגזרים וללא עלות: 073.383.25.45

מיועד לציבור האיכותי ביותר המעוניין במטפחת בלבד | השימוש במאגר ללא עלות | בסגירת שידוך יש לשלם דמי שדכנות כרגיל | פרטים בעמוד האחורי

גם לכם כואב מצב הצניעות? כל הכבוד! אבל זה לא מספיק... בואו ונעשה עם זה משהו:

הקימו עכשיו הוראת קבע בנדרים פלוס (חפשו 'דעת גדולים') או בנדרים פון 03-7630585 (שלוחה 8592) וקחו שותפות בפעילות הענפה

ע"פ הוראת מורינו הגאון רבי עמרם פריד שליט"א ניתן לתרום מכספי מעשר וכן ע"י תרומה לעלון מקיימים מצות מחאה [כדרכה של תורה, כמובן]!

דעת אמת • דבריהם הם זכרונם

כ"ק מרן בעל ה'נתיבות שלום' מסלונים זי"ע
לרגל יומא דהילולא ז' אב

"עדין הנפש מתרחק מזה..."

בספר משמרה ראשונה: "האמת היא שכל עצם ענין הפאות נכריות לחמו נגד זה אפילו כשהם בשיא הצניעות! בעינינו אלו אין המורד האם זה אסור או מותר, אלא הם ענינים התלויים בתכונת הנפש העדינה, עדין הנפש מתרחק מכל ענין זה. ודברים כגון דא קובעים את קדושת הבית שאין בזה ממוצע או ששכינה שרויה ביניהם או ח"ו להיפך" (הובא בשו"ת דעת גדולים עמ' ח)

דעת אחרת • כל מה שמעניין

ראיון מיוחד עם הגאון רבי אברהם מוגרבי שליט"א
נכדו ויד ימינו של מרן הבבא סאלי זי"ע

נדיר: כמה סיפורי ניסים נכתבו על הכבא סאלי? וכיצד התבטא על הפאות?

ידועים דבריו של האי גאון וקדוש המלומד בניסים רבי ישראל אבוחצירא זי"ע המכונה 'בבא סאלי' על הפאות. הדברים מפורסמים וברורים בכמה ספרים ובפרט בספר 'סידנא בבא סאלי' שנכתב ע"י חתנו הגאון רבי דוד יהודיוף זצ"ל שהיה צדיק אמיתי. מכיון שיש כאלו הרוצים לפקפק ולזרוע ספקות בדברי האי גאון וקדוש נכנסנו לעובי הקורה וקיימנו ראיון עם הרב אברהם מוגרבי שליט"א מי שהיה מגדולי מקורביו ויד ימינו ממש במשך כשש שנים עד אשר שלחו הבבא סאלי להיות רב בחו"ל.

שאלה: הרב הוא בן משפחתו של הבבא סאלי זי"ע, האם יש סיפורים מכלי ראשון בנושא כיסוי הראש ששמעתם מהצדיק?
בקשר לפאה, הבבא סאלי אמר שאשה שלובשת פאה אחרי 120 שנה, ישימו אותה בגדיהם, והאש תתחיל מהפאה.

האם הרב שמע את זה מכלי ראשון?
כן, כן, ממנו. הבבא סאלי היה נגד הדבר הזה. אני שירתתי אותו שש שנים, כבר כתבתי 1600 ניסים שקרו עם הבבא סאלי, סדרת ספרים של שמונה חלקים [מעשה ניסים]. לא פעם אחת ולא שתיים ולא שלוש, הבבא סאלי אמר - ובמיוחד אם היא מבנות המשפחה - הדבר הראשון שהיה אומר לה, אחרי 120 שנה ישרפו אותך והאש תתחיל מהפאה...

יש כאלו שאומרים שהרב לא ממש העיר בצורה כזו אלא היה מתבטא בסגנון "רק אצלי באים במטפחת..." , זה נכון?
מי שאמר לך הוא שמע זאת מאחרים, אני שמעתי באוזני! אנחנו נכדים שלו, ואני שירתתי אותו שש שנים ואני אומר לך, לא פעם אחת שמעתי ולא פעמיים, אלא עשרות פעמים. ה' יברך אתכם ותזכו לשנים רבות.

הערת המערכת: יש בנחת טעם להביא את דברי בתו של הבבא סאלי, הרבנית יהודיוף, לגליון 'תור הזהב': "אחת מקרובותי אישה צדיקה ויראת אלוהים החלה לחבוש פאה זה בכלל לא דומה לפאות שיש היום אז הפאה הייתה כמו כובע פרווה ללא צורה וללא הרר זה מה שהיא חבשה. אבל אבא הקדוש הקפיד בדבר אסוף את בנות המשפחה שהיו אז בבית זה היה בביתנו בשכונת בקעה בירושלים ודיבר בחום על הצניעות בין הדברים הוא אמר לנו אז בערבית: "כל אישה שחובשת פאה על הראש שלה תרע שהיא מכינה לעצמה חומר בעירה ל..." קשה לי להגיד את המילה הזאת... [הערת המערכת: בעיתון הושמט המילה "גהינם" אבל בספר שכתב בעלה הרב יהודיוף נכתב המשפט המלא] הדברים מאוד השפיעו עלינו והנשים עברו לחבוש מטפחת צנועה בלי שייראו שערות בחוץ.

אחת הנוכחות אמרה אחר כך "אם אני משווה את הכאב של אש מכמה שערות אז זה לא נורא ללכת כל החיים עם פאה ובסוף לקבל אש קטנה" ככה היא אמרה. מאותו יום החל ראשה של אותה אישה לכאוב ולקדוח בייסורים קשים עד שלא הייתה יכולה לסבול את עוצם הכאבים. בלית ברירה הלכה לאבא וביקשה ממנו סליחה על מה שאמרה באותו רגע שאבא מחל לה פסקו הכאבים! צריך לדעת כלל בחיים יש אמת ויש מה שרואים בעיניים לא תמיד מה שרואים איך אנשים עושים זה האמת" (ראו עוד בשו"ת עמ' קלט, ניתן לקבל במערכת)

דעת הקהל • תגובות הקוראים

אמת לאמיתה בדרך כבוד

"תשואות חן על העלון הנפלא, שנכתב בדרך כבוד, ומברר את האמת לאמיתה לחפצים לראותה. רק חבל שלא רואים את העלון מופץ בכל בתי הכנסת כראוי לענין חשוב ויסודי זה. (אני יודע שזה תלוי בי ובכל הקוראים, ועל כן הרמתי תרומה כמיסת ידי). הרי כל העלונים החשובים האחרים על ידידישקייט וכל החיוזקים שיוצאים על ידם, עלולים להיות נמוגים אם אין הצניעות נשמרת כראוי בבית וברחוב. כי למשל אם יתחזקו ב'ברכת הנהנין', והבעל יברך ברכה 'בכוונה' כנגד מראה אסור בביתו, הרי הברכה לבטלה, ונמצאת תקנתו קלקלתו. חזקו ואמצו ואל תרפו, ושכרם גדול מן השמים!" (מ.ד. מירושלים)

הערת המערכת: תודה רבה על דברי החיוזק. וכן תודה על התרומה הנכבדה. בס"ד בזכות התרומות שלכם ודברי החיוזק אנו מצליחים להחזיק ראש מעל המים עם ההוצאות העצומות מידי שבוע.

ידוע ידע כל התורם (ומי שאין לו, גם הו"ק על סכום קטן) שבזכותו אנו מתרחבים להפיץ בעוד ועוד ערים בישראל. וכמו שכתבתם, תרומה לחיוזק הצניעות כוללת בתוכה המון ולכן היא חשובה ויסודית. ברוכים תהיו!

דעת החזו"א: פאה או מטפחת?

"ראיתי בספר של אחד מתלמידי תלמידיו של מרן החזו"א שכתב שאנו נוהגים לכסות בפאה כמו שאמר בעל הדינים והנהגות שלפעמים בפאה יש יתרון של מטפחת שמכסה את כל השערות, מה דעתכם" (אחד מבני החבורה) **הערת המערכת:**

ניכר עליכם שאכפת לכם באמת מהי דעת מרן החזו"א בנידון ולכן נשתדל לענות כדרכה של תורה. שוב שוב אנו נאלצים להבהיר את דעתו של מרנא החזו"א זיע"א. ואכן בשו"ת דעת גדולים החדש הארכנו עם ציטוטים בעניין זה (ניתן לקבל במערכת). וכאן נבאר בקצרה.

א. ראשית בספר נזר החיים (עמ' ריד) כתב: "בשם החזו"א אומרים שיש מעלה בפאה משום שמכסה את כל השערות ואה"נ באשה שמקפידה שלא יצאו כל שערותיה אין שום עדיפות" ועל זה נכתב באליבא דהלכתא: "ושאלתי [את מרן שר התורה] ממה שכתוב בשמו בספר "נזר החיים" דמשמע דאם מכסה כראוי מטפחת עדיף, והשיב "נכון".

וכבר כתב הגאון רבי צבי יעקב שלום הירשמן שליט"א בספרו 'לאיש שלום': "נ.ב. תימה, שבדינים והנהגות למרן החזו"א כתוב בזה"ל: על פאה נכרית שמענו שאמר פעם, שלפעמים יש בזה גם יתרון על מטפחת, שמכסה יותר טוב את כל השער עכ"ל. ולא קשה מידי, שהרי רק אמר "שלפעמים", אבל בדרך כלל הוא כמו שכתוב הכא שעדיף שיכסו ראשן עם מטפחת. [פשוט ואין צורך לפנים, שעל פאה נכרית של זמנינו, לא איירי (שם בדינים והנהגות) כלל וכלל, דאדרבה, כל גדולי זמנינו אמרו ואומרים פה אחד, שבשום פנים ואופן, אין בזה יתרון על מטפחת]. עד כאן מהספר לאיש שלום (עמ' מג). וכן מפורסמים דברי מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל "האומרים שפאה נכרית עדיפה על מטפחת הם דברים בטלים" (הובא בשו"ת כנ"ל)

ב. ישנם מתלמידי וממשפחתו של מרן החזו"א שאומרים שלא היתה דעתו נוחה מהפאות או שהעירו שהפאות בזמנינו שונות ואין להתיר: מרן הגרי"ח קניבסקי (כנ"ל), הגאון רבי משה יהושע לנדא, הגאון רבי גדליה נדל, הגאון רבי אליקים שלוינגר, אחיינו הגר"ח קרליץ ועוד.

ג. בגליון אמתחת בנימין (מס' 15) הובא 'שו"ת בדרוכו ובמשנתו של החזו"א' עם הגאון רבי מאיר גריינמן שליט"א בעל הדינים והנהגות: שאלה: בדינים והנהגות מובא שלפעמים החזו"א סבר שעדיף ללבוש פאה נכרית שמכסה את כל שערות הראש ולא מטפחת שלא מכסה לגמרי, מסתמא החזו"א דיבר על הפאות שבזמנו. תשובה: פעם הפאות היו כמו כיפה, היום זה נראה כמו ילדה קטנה. הוא לא דיבר על הפאות שבזמנינו....

נמצא שלא יתכן לומר על הפאות בזמננו שהן עדיפות על מטפחת, לצערנו הן גרועות שבעתיים. הן משכות את העיניים ומגרות יצרים ומביאות לידי להרהורי עבירה רח"ל כפי שהעידו בחורים ואברכים רבים.

• יש לכם מה לומר? קיבלתם ישועה בזכות העלון? שלחו לנו והיו בכלל מזכי הרבים

הגליון מוקדש:

לרפואת הרב חזקיהו דב הכהן בן שושנה בקרוב בתושח"י
לרפואת מרן אדמו"ר רבי ישראל בן לאה אסתר מויוניץ
להצלחת רפואת כל חברי המערכת והשותפים בחצות העלון והפצתו
לרפואת רחל בת ימימה | לרפואת שמעון בן שושנה ברכה
לרפואת בת שבע בת שרה אילנה | להצלחת חננאל בן עדנה חן
לזש"ק בקרוב ממש לתורם בעילום שם | לזיווג הגון אשר בן לאה
לרפואת אסתר בת לאה | לרפואת מסעוד בן אליה
לעילוי נשמת רבי עמוס כהוס בן פורטונה גוטאה זצ"ל
להקדשות כנסו לנדרים פלוס וחפשו 'דעת גדולים'

מהפכה בעולם השידוכים:

מאגר שדכנים ושדכניות העוסקים במועמדים איכותיים המעוניינים במטפחת: 073.383.25.45
כל המעלות במקום 1: בקלות ובמהירות, ללא הרשמה, ללא דמי מנוי, לכל המגורים, מתעדכן
להצטרפות שדכנים: השאירו הודעה בקו. לתרומות לשיפור המאגר: חפשו 'דעת גדולים' בנדרים פלוס

להערות והארות:

בפקס 077.31.800.41
בדואר 073.383.25.45
daatgdolim@gmail.com

קווי חיזוק לנשים:

בראש ובראשונה 02.994.50.47
מעל הטבע 073.383.53.00
בראש אחר 03.306.56.36

הקווים המרכזיים:

עדכונים שוטפים בקו 'ליבי ער'
074.796.2285
הקו הרשמי של 'דעת גדולים'
073.383.25.45

שימו לב: העלון זקוק לכם כדי להמשיך להופיע! לחצו כאן לתרומה באמצעות נדרים פלוס או חייגו לנדרים פון 03-7630585 (שלוחה 8592)